

Bréfa– og málasafn 1956-1958

Bjarni Benediktsson – Stjórn­mál – Alþingismaður – Ritstjóri – Bréf – Friðjón Þórðarson – Einar Ásmundsson (?) – Finn Tulinius – Kristján Albertsson – Ladislav Cerych – Kjartan Ólafsson, skeyti – Zurich Declaration of the Standing Committee of the Conference on Atlantic Community

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360

Stjórn­málamaðurinn

Askja 2-23, Örk 10

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Zurich Declaration
of the Standing Committee
of the Conference on Atlantic Community

Zurich, May 31, 1958

THE Atlantic Community stands for the preservation and expansion of individual and collective liberties throughout the world. The moral force of these ideals is the source of confidence to the Atlantic people in assessing the future. In its appeal to these basic values the Atlantic Community wishes to associate itself with all nations and peoples taking the same road irrespective of race or creed. The limits of the Atlantic Community are fixed by attitudes of mind, not by geographic boundaries.

Yet the Atlantic Community so far has not been able to live up fully to its high standards. While NATO has safeguarded the security of the Atlantic Community, the political disunity of the Atlantic governments and the tensions between their peoples have seriously impaired their effectiveness in the conduct of their affairs. To give greater unity to the policies and actions of the Atlantic nations it is necessary to take concrete steps strengthening the spirit and forms of their cooperation.

These were the questions which were considered by more than 100 Europeans and North Americans attending the Conference on Atlantic Community meeting in Bruges, Belgium,

from September 8 to 14, 1957. The Conference, sponsored by the College of Europe in Bruges and the University of Pennsylvania in Philadelphia, brought together leading private citizens to explore common problems.

From this Conference a Committee has been formed to continue the work started at Bruges. This Committee met in Zurich, Switzerland, from May 28 to 31, 1958. As to the spirit and method of its future activities, the Committee states:

- 1. Since it seeks to contribute to the elaboration of a common policy of the Atlantic peoples, the Committee considers its task to be a long-term one.*
- 2. This policy must be based on a deepened awareness of the cultural and spiritual values of free, open societies. It seeks to achieve the realization and growth of these values all over the world.*
- 3. The unique aspect of modern Western civilization is its emphasis upon liberty and equality. We are concerned with the safeguarding of human rights everywhere—in the Free World; in the countries subjected to dictatorship; and in all areas striving for emancipation.*

The Committee will devote itself to the study of three groups of problems of vital concern to the Atlantic Community:

- a) the relations between the members of the Community, and especially the problem of the basic values on which attempts to strengthen these relations must rest;*
- b) the response to the intellectual and moral challenge of totalitarianism;*
- c) the relations of the Community with the underdeveloped and uncommitted world.*

The Committee intends to operate as an independent scholarly group.

The Committee will select its subjects for consideration from the point of view of common Atlantic concern and deal with them in the spirit of a common Atlantic responsibility. In dealing with these subjects, it may employ various objective methods. It will proceed as follows:

The Committee will seek to define, in as complete a manner as necessary, the three general groups of problems which have been mentioned.

In this process of definition the compilation of bibliographic material is fundamental. In addition, panels of experts will be consulted to advise as to:

- (i) *the scope of the general problems;*
- (ii) *the specific topics within these problem-areas which deserve most immediate attention;*
- (iii) *the unique contribution which the Committee could make to their solution;*
- (iv) *the methods which the Committee should employ.*

The Committee will synthesize and use such opinions to guide it in selecting priority topics for its consideration.

Once it has selected specific subjects, the Committee may decide to employ one or more of the following methods, by itself or in cooperation with other groups or individuals:

- (i) *the preparation of a critical bibliography;*
- (ii) *the solicitation of the advice or cooperation of other groups;*
- (iii) *the preparation of research reports, with the assistance of outside experts;*
- (iv) *the convening of specialized conferences for analysis or preparation of recommendations;*
- (v) *the publication of reports;*
- (vi) *the presentation of the Committee's findings to other appropriate bodies.*

The Committee would continually seek to attain the greatest possible agreement among its members.

These efforts would ultimately be pointed toward the elaboration of a political strategy for the Atlantic Community. They should be looked at as an organic whole, which, expanding in future years, should be conducted by a central responsible body. The Committee considers itself as a nucleus of such a body, which, with the cooperation of all individuals and groups wishing to support this end, might, in due time, become a full-grown Atlantic Institute, as proposed at the Bruges Conference.

The following are the undersigners of this Declaration:

Mr. WILLY BRETSCHER (Swiss)
Editor-in-Chief of the «Neue Zürcher Zeitung»,
Member of Parliament, Zürich

Mr. HENRI BRUGMANS (Dutch)
Rector of the College of Europe, Bruges

Mr. OTTO HEINRICH VON DER GABLENTZ (German)
Director of the «Deutsche Hochschule für Politik», Berlin

Mr. ARTHUR GAITSKELL (British)
Member of the Colonial Development Corporation,
Bicknoller, Taunton, Somerset.

Mr. FRODE JAKOBSEN (Danish)
Member of Parliament, Deputy-Chairman Council
of Europe, Hjemmevaernet, Sorgenfi Slot, Lyngby

Mr. ERASMUS H. KLOMAN (American)
Assistant to the Director, Foreign Policy Research
Institute, University of Pennsylvania, Philadelphia

Mr. HANS KOHN (American)
Professor of History, City College, New York, N.Y.

Mrs. OSWALD B. LORD (American)
Alternative Representative of the United States
Delegation to the United Nations, New York

Mr. SALVADOR DE MADARIAGA (Spanish, exiled)
Scholar and Author. Oxford

Mr. IR. O. MEIJER (Dutch)
Director of «Nationale Zetmeelindustrie N.V.»,
Veendam

Mr. WALDEN MOORE (American)
Project Director, Declaration of Atlantic Unity,
New York

Mr. LÉO MOULIN (Belgian)
Sociologist, Bruxelles

Mr. ADRIANO OLIVETTI (Italian)
President of the Olivetti Co., Ivrea

Mr. JACQUES RUEFF (French)
Member of the Court of Justice of the European
Coal and Steel Community, Luxembourg

Mr. ROBERT SCHUMAN (French)
Former Prime Minister, Member of Parliament, Paris

Mr. ROBERT STRAUZ-HUPÉ (American)
Director Foreign Policy Research Institute,
University of Pennsylvania, Philadelphia

Mr. KURT SIEVEKING (German)
Former Mayor of Hamburg, Hochkamp-Hamburg

Mr. LADISLAV CERYCH
Secretary of the Standing Committee, Conference
on Atlantic Community, Bruges

CONFERENCE ON ATLANTIC COMMUNITY

European Secretariat: 22a, Naaldenstraat, BRUGES

Bruges, July 17, 1958.

Dear Sir / Madam,

I have pleasure in enclosing the text of the Declaration which the Standing Committee set up by the Conference on Atlantic Community draw up at its second meeting held in Zurich from 28 to 31 May. This Declaration is primarily designed to give a more precise framework to the activities which the Committee intends to pursue in accordance with the spirit of the recommendations of our September 1957 Conference.

At the same meeting the content of the programme of activities and the means of carrying it out were also discussed, taking into consideration all the suggestions of the various participants of the Bruges Conference. We hope to be able to give you full details of this programme in a new circular letter at the end of the summer, once the financial basis is definitely assured.

I need hardly add that any comment you may have to make on the enclosed Declaration, or any new suggestions you can put forward concerning our activities, will be of the utmost value to us.

Yours sincerely,

Ladislav Cerych,
Secretary to the Standing
Committee.

París,, 29. júlí 1956

Góði vinur,

- mér þótti mjög illt að ekki varð af fundi okkar kvöldið áður en eg fór að heiman, því margt hefði verið fróðlegt að ræða við þig. Eg þóttist einhvern veginn viss um að menn færu ekki að háttu í lágnættinu fyrr en upp úr ellefu, sat hjá Ólafi fram undir tíu, ætlaði svo að mega koma til þín milli tíu og ellefu - en hringdi án þess svarað vari í símann. Ólafur giskaði á að þú værir háttadur.

Ein nýja stjórnarmyndun þykir mér hin verstu tíðindi í sögu Íslands að fornu og nýju. Það verður reynt að nota stjórnarsamvinnuna, og stjórnaraðstöðu kommúnistaráðherranna sérstaklega, til þess að toga Ísland til austurs með öllu móti, en veikja böndin við ~~vestrið~~ ^{vestrið} að ~~skapi~~ ^{sama} skapi - og ef til vill með þeim árangri, að við biðum þess ekki batur. Rússinn veit hvaða leik hann á á þessu nú, og mun ganga á lagið. Þegar eg fór að heiman voru 40 rússneskir fótboltamenn að leika sér að Íslendingum á vellinum en von á stórru pólskri menningar-sendingefnd og stórru tékkneskri viðskiptanefnd, með ráðherra í broddi fylkingar. Næst kemur svo heimboð frá Moskva til Hermanns og Guðmundar í. (sem verður þegið af því að annars springur stjórnin), og svo heimsókn Krúsjeffs og Bulganíns til Íslands, til þess að halda þar ræður um rússneska velvild og hjálpfýsi í okkar garð, og um þá hattu sem okkur stafi af ásælni Ameríku, - o.s.fr. Áður en það verður mun stjórnin, ef að líkindum lætur, hafa gert allt sem í hennar valdi stendur til þess að gera þjóðir hins frjálsa heims leiðar á Íslandi.

Eg kann að vera lítill stjórnmálamaður í samanburði við ykkur Ólaf (og er þó ekki alltaf viss um að svo sé!) - vil þó leyfa mér að láta í ljós þá skoðun við þig, eins og eg hef gert við Ólaf, að þið hefðuð átt að beita ykkur, og með miklum krafti, fyrir myndu

myndun stjórnar lýðræðisflokka þriggja. Hræðsla við stjórnar-
samvinnu með kommúnistum var sterk í herbúðum að minnsta kosti
Alþýðuflokksins - og eg held að það hefði verið hægt að ganga á
lagið og kúga og hræða Hræðsubandalgið til að hætta við þá sam-
vinnu, og vinna með ykkur - enda var það það eina sem vita var í.
Því spurningin nú er ekki lengra til vinstri eða hægri, heldur
lemgra til austurs eða vesturs. Það eina, sem ekki mátti koma
fyrir, var stjórnaraðstaða handa kommúnistum. Við sjáum nú þegar
fyrstu áhrifin, sendiferð Hans Andersens, eftir fund í Nato þar
fulltrúar vestursins ~~skyxx~~ náðu ekki upp í nefið á sér fyrir
undrun yfir því, að kommúnistar skyldu vera komnir inn í stjórn
lands, sem var í hernaðarbandalgi til að verjast kommúnismanum -
báru hinn mesta kvíðboga fyrir áframhaldandi aðild slíks ríkis
að þessu varnarbandalgi.

Ef ekki verður myndað strax samsæri, nokkurra af völdugustu
leiðtogum Sjálfstæðismanna, Framsóknar og Alþýðuflokks, um að láta
þessa nýju stjórn verða mjög skammlífa, og mynda síðan stjórn
lýðræðisflokka, og efla smámsann Alþýðuflokkinn til þess að
verða hinn stærri verkalyðsflokkur þ þá er eg sannfærður um að
illa fer - mjög illa.

En til þess það verði hægt, verður að stilla í hóf persónuleg-
um blaðáárásam, varast öll þau orð og ummæli, sem mest meidda.
Á þessu ríður mjög mikið.

Eins og eg sagði þér í síma átti eg ~~þessu~~ langt tal við
dr. Kristinn, síðasta daginn sem hann sat í ráðherrasæti - kom
að kveðja hann, í stutta kurteisishémsókn, en hann bað mig sitja
Margt sagði hann, sem hér er of langt að herma, en minnisstæðast
er mér hvað hann taldi að Morgunblaðið og Sjálfstæðismenn hefðu
verið vondir við sig persónulega - "þú getur ekki búist við því
að eg elski Sjálfstæðisflokkinn", var svarið þegar eg sagði að
þeir hefðu átt að leita samvinnu við ykkur fremur en kommúnista.
Spurningin er ~~hvert~~ hvort lýðræðisflokkarnir á Íslandi verða ekki
taka upp allt annan tórn hver í annars garð - svo að þeir geti
hvenær sem er unnið saman, eins og þjóðarnauðsyn býður.

Gæti ekki Morgunblaðið gengið á undan í þessum efnum?

Það er erfitt að skrifa milt og stóryðjalaust um pólitík á Íslandi, vegna þess hve margir koma þar illa fram. En hins vegar algerlega nauðsynlegt, að flökkarnir ekki hatist - svo að þeir geti þá fremur hugsað um alþjóðarhag, en um að forðast alla sanngirni og velvild hver í annars garð.

Afinlega margblessaður.

Þinn

Kinnar Albert

Hi Alþingisari

Friðjón Friðtasson

Alþingi

Reykjavík

ALPINGI

Þessi vinnur!

Þar sem ég er í þessum
veginum að leigja af etað
vestur í Dali, leifi ég mér
að senda þér innlagt boef
til afhugasnar. Ræði við
þig. Þegar ég kem aftur
í heim.

Vinsamlegast.

Frjólfur Benediktsson.

Sh. alpm.

Bjarni Benediktsson.

Landssíminn

SÍMSKEYTI

Eyðublað nr. 1 d.

HERRA RITSTJORI
BJARNI BENEDIKTSSON
C/O MORGUNBLADID ADALSTRÆTI 6
REYKJAVIK --

Móttækistö

Jan 27 12 41 '58

Athugasemdir:

Símanúmer ritsímans:
1 64 11 Varðstjórinn, fyrirspurnum
um símskeyti svarað.

Símanúmer ritsímans:
1 10 20 Tekið á móti símskeytum.
1 89 02 Skeytaútsending.

REYKJAVIK 8320 19 27/1 1215 --

Mótt. af

sh

INNILEGA TIL HAMINGJU MED GLÆSILEGAN KOSNINGASIGUR --
-- KJARTAN OLAFSSON HOLAVALLAGÖTU 11 --

Salzburg, 9/10 1956

Kæri Bjarni!

Þú er nú staddur hjér
súðurfrá en þér nú er
snúa nefnu heim og
þem heim þann í 8. Þú
þú þá búinn að vera mánu-
úð í burtu. Mjér stílt
er þú síðis í þeu orðni ó-
þolinmóðis eftir er þú
komi. Síð. Þj. mun hafa
alltaf til útlanda en þú
veit ekki um þá
námar. Þar einhver-
tíman verður maður
er þá smávegis frítt
til er hula síð.
Hjér er indælt að vera og

þaklega um að hugsa
sær helvi huldastað.
- Þú byst við þú hafir
nú nóg um að hugsa,
þegar þing er komið
saman.

Þú langar mig til að þú þjá
þú um. Þú hefur búið
skrifstofuna mína um
að annast smá vega,
við bótar yfir þessu mínu
vegna en ef þú vil
era einhverju orðag-
leikar með leyfi þjá'
dr. Oddi. Þú Hafsteinur
Sigurdsson fulltrúi þjá'
mjer skýldi tala út
þú og þú þjá þú um að
þú á Oddi mínu vega

3

veri mje kant ef þú
gætur orðit ut þú og
neynt að lifra þetta
til.

þú bjóst ut að nóg myndi
á gæra. þegar heim
kemur.

þú vildi láta þig vita
hvað mjer lífi.

með bestu kveðjum

því Lúar Smulsey.

SOGNEPRÆST
FINN TULINIUS
STRØ PRÆSTEGAARD
PR. SKÆVINGE

1956; d.: 16de Sept.

Kære

Bjarni Benediktsson

menntamálaráðgjafi!

Aldrig vil jeg glemme denne mine
10^{ende} Rixes hjem til Island, mine
Kæders Land.

Og naar jeg tænker paa Skálholt-
begiven, Højtideligheden i Niiver-
siddet og ved Hirkendstillingen
og Biskop paa Frøbel Kong, saa
føler jeg Trang til at takke
dem for deres gode Ord og An-
del i alt dette.

Lykke og Velgælder over Island
deres taknemmeligt Børgeme

Finu Tulinius

ker och
författare.

bluff.

Den engelske journalisten Richard Krigsflygaren Richard nådde stor framgång med boken »Djävrveten», vari han med obänskriftskraft skildrade ett försök från tyska Intet av dessa lyckade nådde varje tillfälle höll på sig. Typisk för hans författarskap är hans skildring av greps vid sitt första försök: Omtöcknad av feber, blev han in på en tysk stad i Krakow och började skriva om Hitler framför ett av dessa allsmäktiga ögon. Ett okuvligt mod har även hjälten i boken, *Chansen var noll* (Bokförlag), men är föga av hans humor är en mycket fantasganska rå äventyrsroman med hans kändedom om polska motståndsrörelsen i ryska spionaget som underlag. Tiden är och scenerna växla bakom järnridån. Han låter sin hjälte återberätta själv berättelsen. I mycket tecknas ett porträtt av honom och bokens handling förutsättning händelseföregående bok, berättelsen att man en önskedröm av Han är journalist, krigsflygare, berömd om sina flyktföretag publicerats och bestseller. Den handlar om honom till polska motståndsrörelsen givit honom smakändiga, nästan oantagliga. Men han håller på sitt land och hyser ett hat till förrädarna. Ingen äger rum i återberättelsen håller ett till polska frihetsströmmen kallar sig Rudi, på honom bland vänner. Det var Rudi och en polack Staszyc som hade tagit autentiska fotografier av massakern på de 6.000 polskerna 1941 i Katyn. Dessa hemska bevis på Stockerau norr om Berlin är radioföredraget om polska frihetsströmmens kontakt med polska förhandlingarna återberättelsen börjar ett spel. Kerna avslöjar han och ger dem i uppdrag att utbyta dokument ett antedaterat dokument till Rudi och Staszyc, vari den att han tagit fotografier ämnar föra den

Ja till Amerika.

Av Harry Hjärne.

Det var den dagen, då det gick ett budskap över världen att majoriteten av Islands folk var emot förlängning av militäravtalet med Förenta Staterna, enligt vilket amerikanerna skulle ha rätt att hålla trupper på ön.

Jag var den kvällen i Kreml på festen för de svenske och råkade vara i närheten av den dåvarande utrikesministern Molotov. Han dolde icke att han var glad över vad som skett på Island och han lät förstå, att han betraktade det som en början till en revolt från Nato-länder mot USA. Han frågade hur vi sågo på vad som skett. Det var tydligt att Molotov icke väntade att amerikanerna skulle lämna Island. Men ur rysk synpunkt var det givetvis en stor skillnad om amerikanerna voro på Island med folkets vilja och som vänner eller tvingade sig kvar.

*

Så kom något halvår senare ett budskap från Island av stor politisk betydelse: Amerikanerna komma att stanna i sin militärbas på Island i kraft av en överenskommelse, som träffats mellan Förenta Staterna och en regering, som utgått ur de partier, som fällde den regering, som ville prolongera militäröverenskommelsen. I den regering, som godkänt avtalet, befann sig även den kommunistiske ministern. Det som Molotov betraktade som ett vittnesbörd om folkens revolt mot amerikanerna och Nato hade förvandlats till en manifestation av ett enigt folk för fortsatt militärpolitiskt samarbete.

För USA var det en stor seger.

Om nej till prolongationen var en sensation, så borde ju det som sedan följde och omständigheterna däromkring vara det i ännu högre grad.

*

Amerikanerna äro kvar på Island och de komma säkerligen att så förbliva, så länge Förenta Staterna är en världsmakt eller till dess Island är ett miljonfolk, som själv kan sörja för sin militära säkerhet. Intressena på båda sidor äro uppenbara.

*

försvaret för den nationella egenarten har nordisk grund men är främmande för Europa. Förenta Staterna har varit det politiska idealet. Islänningarna ledo under danskt vanstyre och förtryck. Då man i Boston kastade de engelska varorna i sjön, gjorde man vad Islänningarna önskade för egen del. Frihetsdeklarationen i Philadelphia blev för Islänningarna en frihetens höga visa, ty den var som skriven för Island i dess dröm om frigörelse. Ur den har det vuxit fram samhörighet. Amerikanernas sätt att vara passar också Islänningarna. Genom isländska emigranter här man kommit den amerikanska kontinenten nära.

Islänningarna ha ju också en gång upptäckt Amerika och anse sig därför ha ett visst ansvar för denna kontinent. Man kan på Island se en staty av den islänning, Leif Eriksson, som upptäckte Amerika. Den förste vite man, som föddes på den amerikanska kontinenten, var en Islänning. Lyssna till Laxness:

»Jag sökte se in i ögonen på denna kvinna som ensam bland jordiska kvinnor hade funnit en ny värld — — —. Denna kvinna var Guld från Hslant terra, Gudir Thorbjarnardotter från Glaumbaer i Skoga fjord på Island, som i årtal hade bott i Vinland det goda och där fött en son — — —.»

Sådant har betydelse på Sagornas ö.

*

Island har världens äldsta parlament och det upprättades år 930. Visserligen har det under sekler mera varit förbundet med hård rättskipning i danska enväldskungars namn än med folklig självstyrelse, men som ett fritt folk knöt man an till 930 och Tingvalla. Därför är det självklart att man irriterades av att se utländska trupper i landet. Under kriget voro de många och ofta besvärande. Hejt utan intermezzon kunde det icke bli.

Hur ha de uppträtt efter freden, de amerikanska soldaterna? Frågan har gått till folk ur alla partier och även till människor, som aldrig syssla med politik.

ett allvarligt problem, och den kommer att bli det i årtionden framåt. Vad myndigheterna än göra, så måste det så vara. Island är kanske just nu den livskraftigaste delen av Norden. Födelseföretalen äro rekordhöga, och det råder en stark framstegsoptimism. Man ser med stolthet på vad man gjort under de senaste femtio åren och går vidare. Men det finnes ingen möjlighet att klara bostadsfrågan. Barnen växa till, gifta sig efterhand och vilja ha lägenhet och med ökad standard. Det är omöjligt att få fram så mycket kapital, som behövs för detta bostadsbyggande. Själva ha vi samma problem, och till omfånget större, men det är till svårighetsgraden mindre.

Amerikanerna skulle bo någonstans. De hade gott om dollars, de kunde köpa lägenheter eller hyra, isländarna hade ingen möjlighet att konkurrera. Ur detta växte missnöje fram. Inga ha så lätt till vrede som de som vänta på en lägenhet. Vreden får utlopp, om de se någon annan komma före sig. Så var det på Island. Regeringen var medveten om detta och träffade en uppgörelse med amerikanerna om att de inte skulle ha bostäder i Reykjavik. De ordnade sin bostadsfråga på förlägningsplatsen.

Detta skedde för ett par år sedan. Men det finns de som anse att den irritation, som konkurrensen om bostäderna på sin tid framkallade, först fick sitt utlopp försommaren 1956. Det är icke omöjligt.

*

Man kan inte heller bortse ifrån det politiska spelet. Islänningarna äro stridbara, och de ha sedan gammalt lust till politik och de äga en under årtusenden utformad formell talang.

*

Mitt intryck är att det isländska folket nu har funnit sin linje och är enigt om den. Orden skifta men uppfattningen är en. Jag tror att den bäst uttryckes av förre utrikesministern Bjarni Benediktsson, som i den omstridda frågan om amerikanerna på Island säger:

förhandlar Pethe-
jetageten Karl Ba-
t visa ryssarna göm-
000 £ och låta en-
den ryska spion-
an fördrar även att
landsman, f. d. di-
örädaren McLeod,
ehar en hög post i
en. Han drar ut på
arna och låtsas un-
mer och mer över-
munist, men slår
klarsignalen kom-
ans polska vänner
ett har fullgjorts,
yttras nu över till
ed boken ganska för-
jar. Vår hjälte vid-
åtgärder för att gar-
n beger sig, väl be-
medföljande ryssar,
u. Man gräver på
e och finner det för-
vet från Staszyc.

ill Moskva visar sig
för att förvissa sig
ns pålitlighet, innan
till Staszyc i Paris.
er sig framgångsrikt
sovjjetiska spionhle-
undgår att röja sig
kvinnor.

gen från Moskva in-
till honom att få träf-
a. Med tillhjälp av
ske agenten Baru-
allt i onåd, lyckas
öra en dristig kupp
itt egentliga mål,
tt döda förrädaren
Sedan blir det en
e bilfärd undan för-

umeras en så otrolig
it i denna bok, en-
a vodka, att vår bluf-
e trots alla försiktig-
h hela det ryska föl-
ristallklara hjärnor
tt tidigt stadium av
de vara alltför alko-
för att kunna ge-
na sinnrikt uttänkt
en boken är mycket
och nöjsam, ej minst
ndigt karikerade per-

Axel M. Henning.

ästare i Ca 32 i Bisp-
olrevir och förestän-
ispgårdens skogssko-
nänstyrelsen utnämnt
ästare K. F. Werner,
mns och Karlstads
biträdande jägmästa-
Laxå revir biträdan-
tare S. F. E. Sand-
bro, och i Falköpings
teman C.-G. Carlquist.

bedfyllerist rände kl.
måndagen mot en re-
nnégatan i närheten
lalsgatan. Han ådrog
skrubbsår, men kun-
omplåstring lämna

De tid Nordström, samt
ods län. (TT).

»Sensationen» från Island
drunknade i världshändelser av
våldsamt dramatisk styrka: re-
volten i Polen, frihetsrörelsen i
Ungern och explosionen kring
Suez. Omsvängningen genom-
fördes också skickligt från både
isländsk och amerikansk sida.
Jag ville se vad som skett och
flög över till Reykjavik. Intryc-
ket var entydigt och överväldi-
gande på det område, som
främst föranlett resan. Island
är ett nordiskt land i militärt
och ekonomiskt nära samarbete
med den stora republiken i väst-
ter. Snorre Sturlasson och
Dwight Eisenhower ha träffat
ett avtal under förmedling av
Thomas Jefferson. Bildligt ta-
lat.

Försöken att smälta samman
nordiskt och amerikanskt äro
fängslande, och det skall bli in-
tressant att se, hur islänningar-
na lyckas. Amerikansk fram-
stegsoptimism, vetenskap och
teknik förvandla islänningens
dagliga liv och här är han helt
med. Men han vill icke att hans
land skall bli en stat i Unionen
och ännu mindre en koloni.
Skyddet mot det har han i sin
historia, sin klassiska litteratur,
i språklig renlevnad och i nor-
diskt samarbete. Amerikansk
vänlighet, dollars och effektivit-
et kunna icke bryta genom
detta.

Island är nordiskt därför att

Mönstergitt. Soldaterna ha varit
en heder för sitt land. Alla för-
neka, att det skulle finnas nå-
gon ovilja mot de amerikanska
pojkar. Det är icke ens en
del av förklaringen till uppsäg-
ningen.

Vad berodde då uppsägningen
på? En isländare har svårt att
svara på den frågan. Naturligt-
vis var det till en del detta att
man var irriterad över de för-
pliktelser, som äro förenade
med medlemskap i en stor för-
svarsorganisation, och kanske
också medlemskapet i Förenta
Nationerna. En sådan irrita-
tion har man märkt mångenstä-
des och bl. a. i Norge och Dan-
mark. Det var kanske inte hel-
ler en tillfällighet att uppsäg-
ningen kom, när den ryska
charmoffensiven var som inten-
sivast. De norska och danska
statsministrarna hade varit i
Sovjetunionen och blivit högtid-
ligt mottagna, med fester, tal
och gåvor. Den svenske stats-
ministern var på väg till Moska-
va och Eden förberedde sig för
att taga emot Bulganin och
Chrusjtjov, och Malenkov hade
blivit storligen populär under
ett englandsbesök. Sovjetunio-
nen är dessutom en stor kund
till Island och i affärssamman-
hang rejäl att ha att göra med.

Men det var också en del sen-
komna reaktioner. Bostadsfrå-
gan spelade i det här fallet in.
Bostadsbristen i Reykjavik är

av oss när den önskan att ut-
ländska försvarsstyrkor skola
uppehålla sig i vårt land i över-
skådlig tid.

Enligt min mening är det där-
för ett av de viktigaste proble-
men i Islands politik i dag att
försöka finna utvägar, som ge-
nom förstärkning av sin egen
statsmakt sätter Island i stånd
att bruka det försvar, som un-
der normala tider kräves, i in-
timt samarbete med våra alle-
rade.

Bland dessa allierade komma
vi islänningar alltid att vara de
minsta bland de små. Därför
må vi vara ännu mera försiktiga.
Både genom att undvika
att andra nationers vänskap får
ett dödligt grepp om oss och
genom att undvika att vårt land
blir ett makttomrum, som för-
ste bäste anser sig kallad att
utfylla.

Det må hända att det i andras
ögon finnes en enkel lösning på
dessa problem. Men för oss is-
länningar äro de tämligen in-
vecklade, och ändock tvivla vi
icke på att vi skola övervinna
dem.

En av de vägar, genom vilka
vi skola stärka oss själva i kam-
pen för folkets frihet och lycka,
är att stärka vår egen och and-
ras visshet om vi äro och önska
vara ett nordiskt folk. Vi ha
den fasta övertygelsen, att just
detta faktum skall ge oss ett
ovärderligt stöd både inåt och
inte minst utåt.»

Kröp fram oskadd ur bilvrak.

Värnamo: En dikeskör-
ning av våldsam karaktär in-
träffade på måndagen på riks-
väg 105 vid Kärda samhälle,
där en bilist från Anderstorp
vid omkörning av en väghyvel
fick sladd på sitt fordon. Vag-
nen gick på tvären cirka 200
meter på vägbanan innan den
hamnade i diket. Den blev full-
ständigt totalkvaddad, sedan
den först kolliderat med några
brevlådor utmed vägen och se-
dan en kraftig belysningsstolpe
samt slutligen ett träd. Såväl
stolpen som trädstammen bröts
trycktes in. Föraren, som var
ensam i bilen, kunde krypa
fram oskadd, tack vare att det
blev högersidan som tog emot
de våldsamma törnarna.

Hälsingborg bygger Folkets hus för 7,5 miljoner.

Hälsingborg: I Hälsing-
borg skall man nu börja
med ett nytt storbygge. Det är
ett nytt Folkets hus och kost-
naderna slutar på 7,5 milj. Man
väntar nu på byggnadstillstånd.

LO ej emot nattarbete för
kvinnor. LO finner inte någon
anledning att upphäva arbetar-
skyddslagets särskilda nattar-
betsförbud för kvinnliga arbets-
tagare, enligt vad LO anför i
remissyttrande. LO kan därför
inte tillstyrka motionerna om
hävandet av bestämmelserna rör-
ande detta förbud. LO anför
att man inför yttrande i samma
fråga 1946 hörde kvinnorrådet

Zigenarna ger skåningar- na bekymmer.

Hälsingborg: I Skåne
har man varje år bekymmer
med zigenarna, och nu har
landsfiskal Kurt Sjöström i
Ekeby utanför Hälsingborg i
ett yttrande till de statliga myndig-
heterna tagit upp saken. Zi-
genarna tager sig sådana rättig-
heter som svenrka medbor-
gare varken får eller vågar
tillämpa, säger landsfiskalen,
och vi måste gå in för att tilläm-
pa ett visst tvång för att få zi-
genarna i en fast tillvaro.

samt i industriellt arbete sys-
selsatta kvinnor. Härvid fram-
kom att dessa själva inte ville
veta av någon ändring i för-
budsbestämmelserna, som när-
mast gäller kvinnlig arbetskraft
i hantverks- eller industriellt
arbete.